

A Matematikai Szakterületi Habilitációs Bizottság által elfogadott értékelési rendszer szakmódszertani kutatók minősítésére

A Kari Habilitációs Bizottság előírásának megfelelően a Természettudományos Oktatásmódszertani Centrum (TTOMC) elkészítette habilitációs értékelési elveit szakmódszertanos oktatók számára, amelynek kettős szerepet szán:

- I. A habilitációra jelentkező kollégákat e nyilvános szempontok segíthetik a kérelem benyújtása időszerecségének megítélésében;
- II. A habilitációs folyamat során az értékelési rendszer figyelembevételét ajánlja az eseti Szakmai Bíráló Bizottságoknak is. Az eseti Szakmai Bíráló Bizottságnak kötelessége a számszerű követelményeken túl a teljesítmény minőségének gondos mérlegelése is.

Általános irányelv, hogy a szakmódszertani habilitáció annak ítéhető oda, aki

- 1) jelentős, nemzetközi színvonalú szakmódszertani kutatómunkát végez a természettudományok, a matematika, illetve a környezeti nevelés területén,
- 2) részt vesz a természettudományos vagy matematikai tanárképzésben, kiemelten a szakmódszertani képzésben és a képzés folyamatos fejlesztésében, valamint
- 3) jelentős hatást fejt ki a hazai (vagy nemzetközi) köznevelésre, kimagasló tehetséggondozó, felzárkóztató vagy tudománynépszerűsítő munkát végez.

Szakmai követelmények a habilitációs kérelem dokumentumaival kapcsolatban

1. A pályázó nyújtsa be **tudományos publikációinak teljes listáját**, világosan különválasztva egyrészt a tudományos fokozat (PhD) megszerzése előtti és utáni időszakot, másrészt az I. és II. mellékletben felsorolt tudományos és oktatási közlési típusokat. Az MTMT összefoglaló táblázatát mindenképpen csatolni kell. A PhD megszerzését követő tudományos tevékenységet bemutató összefoglalásban a pályázó egyértelműen fogalmazza meg a **többszerzős együttműködésben elért eredményekhez való személyes hozzájárulását**.

2. A jelölt oktatói-tudományos nevelői teljesítményének megítéléséhez adja meg:

- azoknak a szakmódszertani jellegű **kurzusoknak, tanár-továbbképzéseknek, mentorképzéseknek a listáját**, amelyeket a PhD megszerzése utáni időszakban oktatott, fejlesztett, amelynek tantárgyfelelőse volt, hozzá segédanyagokat készített;
- azoknak a képzésekkel kapcsolatos **honlapoknak** az elérhetőségét, amelyeket szakmailag a jelölt gondoz;
- az általa vezetett és **országos**, illetve **kari díjazásban részesült TDK-dolgozatoknak**, az eredményesen megvédett **szakdolgozatoknak** a listáját;
- azokat a **doktori cselekményekre** vonatkozó információkat (a tevékenység helyszínéül szolgáló felsőoktatási intézmény, a diák neve, a téma megnevezése, időpont), ahol témavezetőként, társtémavezetőként, opponensként vagy bizottsági elnökként, tagként működött közre.

3. A pályázónak egyértelműen meg kell adnia, hogy a **köznevelést fejlesztő** (tantervkészítés, tananyagfejlesztés, oktatási segédanyagok létrehozása), **tehetséggondozó, felzárkóztató vagy tudománynépszerűsítő tevékenységek** közül melyekben végzett kimagasló munkát, és röviden mutassa be a munka jellegét.

4. A pályázó mutassa be a **szakmai és egyetemi közéletben kifejtett tevékenységét**, ehhez adja meg:

- azoknak a hazai vagy nemzetközi konferenciáknak a felsorolását, amelyek megszervezésében szervezőként vagy vezetőként vett részt;
- azoknak a tudományos folyóiratoknak a felsorolását, ahol szerkesztőbizottsági tagként vett részt;
- azoknak a tudományos vagy egyetemi testületeknek, bizottságoknak a nevét, amelyek munkájában tagként, titkárként vagy elnökként vett részt.

A habilitációs eljárás során az alábbi tevékenységek kerülnek pontozásra, melynek minimum értéke az alábbiak szerint alakul:

Tevékenység	Elvárt minimum pontszám
1. Tudományos produktivitás	20 pont
2. Felsőoktatásban végzett, elsősorban szakmódszertani oktatási tevékenység	30 pont
3. Köznevelést befolyásoló, tehetséggondozó, felzárkóztató és tudománynépszerűsítő tevékenység	30 pont, amelyből legalább 20 pontot az egyik tevékenységekörből kell szerezni
4. Szakmai és egyetemi közéletben való részvétel	5 pont

A **pályázótól elvárás**, hogy **önértékelést** nyújtson be a fentiek alapján az egyes kategóriák megszerzett pontjait illetően.

A végső pontozás és a döntéshozatal a Matematika Szakterületi Habilitációs Bizottság joga a Szakmai Bíráló Bizottság véleményének figyelembe vételével.

D) A tudományos tevékenység teljesítménymutatói és a habilitációs eljárás indíthatóságának feltétele

1. A jelölt tudományos tevékenységének alátámasztásához elvárás a publikációs teljesítmény bemutatása. A habilitációs eljárás indításához szükséges, az adott szakterületen elfogadható folyóiratok címét, az elvárt publikációk számát és pontozással történő súlyozását az egyes szakterületek a szakterület publikációs sajátosságai alapján eltérő módon határozzák meg és azt az I. mellékletben rögzítik az alábbiak szerint:

- Az I. melléklet 1. pontjába sorolják fel azokat a szakspecifikus folyóiratokat, amelyekben a tudományos fokozat elnyerése után megjelent közlemények beszámíthatók;
- az I. melléklet 2. pontjában sorolják fel azokat a hazai és nemzetközi konferenciákat, ahol az előadott előadások anyagából született, konferenciakötetben megjelent publikációk elfogadhatók.

2. Elvárás legalább egy sikeresen elnyert tudományos pályázat témavezetése, melyek közé beszámítható az összes (legalább egy éves időtartamra szóló, nyilvánosan meghirdetett versenyben elnyert) hazai és nemzetközi posztdoktori pályázat is. Elfogadható a pályázó

tehetséggondozó vagy tudománynpszerűsítő tevékenységéhez kapcsolódó rendszeresen (legalább 3 éven keresztül, nem feltétlenül összefüggő időszakban) elnyert pályázat is. Elfogadható olyan tananyagfejlesztő vagy országos szintű, a köznevelés megújítását szolgáló pályázat is, amelyben a jelölt nem volt témavezető, de meghatározó szerepet (pl. alprojekt vezető, intézményi, kari koordinátor) játszott.

II) Az életpálya során a felsőoktatásban kifejtett oktatói és előadói működés teljesítménymutatói

A szakterületi habilitációs bizottságok a habilitációt kérelmezők oktatási tevékenységét a kutatási teljesítménnyel egyenértékűnek várja és az eljárás elindítását az alábbi minimumfeltétel teljesüléséhez köti:

1. Legalább 8 szemeszter tanárképzéshez kapcsolódó, a tanrendben szereplő és megtartott, elsősorban szakmódszertani oktatási tevékenység, amelybe beletartozhat a gyakorlóiskolai vezetőtanári tevékenység is;

2.a. Legalább 8 tanárszakos hallgató szakmódszertani témában eredményesen befejezett szakdolgozói tevékenységének vezetése VAGY

2.b. legalább 1 hallgató eredményesen befejezett doktori tevékenységének vezetése, társtémavezetése és emellett legalább 4 tanárszakos hallgató szakmódszertani témában eredményesen befejezett szakdolgozói tevékenységének vezetése. A doktori témavezetés lehet diszciplináris témájú, de kiemelten támogatjuk a módszertani jellegű témák vezetését.

Az 1. és a 2. a. vagy 2. b. pont egyéb tevékenységgel nem váltható ki.

A további elfogadható oktatói tevékenységeket és a hozzájuk tartozó relatív súlyfaktorokat szakterületenként a II. melléklet részletezi.

III) Köznevelésre kifejtett hatás, tehetséggondozó és tudománynpszerűsítő tevékenység teljesítménymutatói

A habilitációs eljárás megindításához minimumfeltétel a teljes életpálya során a III. mellékletben felsorolt tevékenységekből származó 30 pont megszerzése. A pályázónak a 3 tevékenységtípus közül egyikben kiemelkedő teljesítményt kell nyújtania. Ennek megfelelően legalább 20 pontot az egyik tevékenységekörből kell szereznie.

IV) Az EHSZ 25. paragrafusában szereplő egyéb bírálati szempontok értelmezése, a teljesítmény számszerűsítése nélkül

a) Tudományos ismereteinek átfogó jellege

A pályázó szakirodalmi alkotó, valamint oktatói tevékenységének spektruma, multidiszciplináris kutatásokban, illetve oktatási programok kidolgozásában és megvalósításában való részvétele vizsgálandó meg a pályázati anyag alapján.

b) A szakmai és egyetemi (kari) közéletben való részvétel

A IV. mellékletben adott felsorolásban szereplő sorok tekinthetők a felsőoktatás szempontjából közvetlen értékhordozó közéleti tevékenységként.

Szakmai követelmények a habilitációs értekezéssel kapcsolatba

A habilitációs kérelemhez mellékelni kell a *habilitációs értekezést*, amely a doktori fokozat megszerzése óta végzett szakmódszertani témájú kutatások, fejlesztések eredményeinek összefoglalását tartalmazza egységes, önmagában érthető rendszerben vagy lehet egy új értekezés is a szakmódszertan területén. Az elbírálásnál előnyt jelent, ha a bemutatott eredmények a gyakorlatban is alkalmazható jelleggel bírnak, esetleg már kipróbálásra is kerültek a köznevelésben vagy a tanárképzésben.

Az értekezés terjedelme 40 000–120 000 karakter (kb. 20–60 oldal) legyen, ami nem tartalmazza az ábrákat, a táblázatokat és a függelékeket sem. Az értekezésre vonatkozó esetleges egyéb formai követelményeket az adott szakterület habilitációs bizottsága határozza meg.

Szakmai követelmények a habilitációs és a tudományos előadással kapcsolatban

1) Lehetőleg hallgatók előtt tartandó *habilitációs előadásként* a tanárszakok képzési rendjéhez kapcsolódó, *szaktudományi* vagy *szakmódszertani kötelező előadás* választható.

2) Tudományos előadásként *kizárólag szakmódszertani* vagy *matematikai téma* választható. Az előadás angol (angoltól csak külön engedéllyel lehet eltérni és csak francia, német, orosz és spanyol kérhető) nyelvű részének az egész előadáson belüli legalább 15 percnak kell lennie, ami egy összefoglaló is lehet.